AİLE PSİKOPATOLOJİSİ VE DİSFONKSİYONEL AİLE MODELLERİ

Erdinç ÖZTÜRK
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
erdincerdinc@hotmail.com
ORCID ID: 0000-0003-1553-2619

Görkem DERİN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
gorkem.derin@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-9527-3110

Özet

Psikiyatri ve klinik psikoloji uygulamalarında normallikten psikopatolojiye olan geniş bir uzamda "*normal aile modeli*", "*disfonksiyonel: görünürde normal aile modeli*" ve "*patolojik aile modeli*" olmak üzere üç aile modeli bulunmaktadır. Normal aile modeli, psikiyatrik tanısı olmayan: normal bireylerden oluşmaktadır. Ruhsal açıdan entegre ve sağlıklı bir yeni nesil, normal aile modeline sahip anne-babalar tarafından yetiştirilebilir. Aile psikopatolojisi açısından görünürde normal: disfonksiyonel aile modeli, psikiyatrik tanı alan bir çocuk ve genellikle psikiyatrik tanı almayan ancak eşik altı tanı kriterlerinin görüldüğü ebeveynleri kapsamaktadır. Patolojik aile modelinde ise, neredeyse tüm aile bireylerinin tamamının psikiyatrik bir tanısı bulunmaktadır.[1-3] Disfonksiyonel ve patolojik aile modelleri, kuşaklararası travma geçişi ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımının etken ajanları olarak fonksiyon görmektedir ki, bu aile modellerinin yoğun bulunduğu toplumlarda "*kuşaklararası fosilleşim*" süreçleri hakim olmaktadır. Kuşaklararası fosilleşim, yanlış çocuk yetiştirme stillerini uygulayan disfonksiyonel ailelerin, arkaik bir "*psikotoplumsal bilinç birliği*" yaratarak gelişim karşıtı ve şiddet yanlısı toplumlara dönüşerek nesiller boyunca hüküm sürmesidir.[1,4-6] Kuşaklararası psikopatoloji aktarımında olduğu gibi kuşaklararası travma geçişinde de en etken ajan, disfonksiyonel aile modelini benimseyen ebeveynlerdir. Ambivalan ve çalkantılı ilişki dinamikleriyle karakterize bir "*yanlış çocuk yetiştirme stili*" olarak çocukluk çağı travmalarının yoğun bir şekilde deneyimlendiği disfonksiyonel aile modeli, oldukça manipülatif ve psikopatojen bir yapıya sahiptir.[1,2,7,8] Bu manipülatif ve psikopatojen yapı, köklerini geçmişten günümüze belirli oranda korunarak kuşaklararası uzamda geçiş yapan kronik çocukluk çağı travmalarından ve ardıl yanlış çocuk yetiştirme stillerinden almaktadır. Dissoanaliz kuramına göre kuşaklararası travma geçişinin ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımının önlenmesi için doğru çocuk yetiştirme stillerinin tüm dünyada yaygın bir şekilde uygulanması gerekmektedir ki anne ve babalar, ruhsal açıdan sağlıklı ve fonksiyonel hayatlarıyla kendi evlatlarına sağlıklı ve fonksiyonel bir aile ortamını öğretebilirler. Sonuç olarak Öztürk tarafından geliştirilen ve çocuklar ile anne ve babalar arasında güven odaklı duygusal karşılıklılığın kurulmasını imkanlı kılan ve ebeveynlerin yaşam deneyimleriyle evlatlarının psikososyal gelişimleri adına optimal seviyedeki uyum odaklı ana kural ve normları öğreten "*Doğal ve Rehber Ebeveynlik Stili*", ruhsal açıdan sağlıklı bireylerin ve toplumların inşasındaki en kritik yapıtaşıdır.[1-3,5,6]

Anahtar Kelimeler: Aile psikopatolojisi; normal aile; görünürde normal aile; disfonksiyonel aile modelleri; patolojik aile; doğal ve rehber ebeveynlik stili

Kaynaklar

1. Öztürk, E. (2021). Disfonksiyonel Aile Modellerinden Fonksiyonel Aile Modeline: "Doğal ve Rehber Ebeveynlik Stili". Öztürk E, editör. Aile Psikopatolojisi. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. p.1-39.
2. Öztürk, E. (2022). Dysfunctional generations versus natural and guiding parenting style: Intergenerational transmission of trauma and intergenerational transfer of psychopathology as dissociogenic agents. Medicine-Science, 11(2), 886-904.
3. Öztürk, E. (2020). Travma ve Dissosiyasyon: Psikotravmatoloji Temel Kitabı. 2. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi. p.1-33.
4. Öztürk, E., & Şar, V. (2006). The "apparently normal" family: a contemporary agent of transgenerational trauma and dissociation. Journal of Trauma Practice, 4(3-4), 287-303.
5. Öztürk, E. (2022). Dissoanaliz ve Psikotoplumsal Bilinç Alyansı Kuramı: İnkar Travması ve Dissosiyatif Yansıtımlı Kimlik Geçişi. Öztürk E, editör. Psikotravmatoloji. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. s.1-40.

6. Öztürk, E. (2022). Modern Psikotravmatoloji. Öztürk E, editör. Psikotravmatoloji. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. s.41-69.
7. Öztürk E. Psikotarih, Travma ve Dissosiyasyon: Çocukluk Çağı Travmaları, Savaşlar ve Dissosiyasyonun Anamnezi. Öztürk E, editör. Psikotarih. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020b. p.1-21.
8. Öztürk, E. (2022). Trauma based alliance model therapy. Medicine-Science, 10(2), 632-650.

FAMILY PSYCHOPATHOLOGY AND DYSFUNCTIONAL FAMILY MODELS

Abstract

In psychiatry and clinical psychology practices, there are three family models in a wide range from normality to psychopathology: "normal family model", "dysfunctional: apparently normal family model" and "pathological family model". The normal family model consists of normal individuals without a psychiatric diagnosis. In terms of normal in terms of family psychopathology: the dysfunctional family model includes a child with a psychiatric diagnosis and parents who generally do not have a psychiatric diagnosis but have sub-threshold diagnostic criteria. In the pathological family model, almost all family members have a psychiatric diagnosis.1-3 Dysfunctional and pathological family models function as agents of intergenerational transmission of trauma and intergenerational transfer of psychopathology. "Intergenerational fossilization" processes dominate in societies where these family models are frequently seen. Intergenerational fossilization is the persistence of dysfunctional families practicing negative parenting styles, transforming into antidevelopmental violent societies, creating an archaic "psychosocial consciousness alliance".1,4-6 As in the transmission of intergenerational psychopathology, the most active agent in the transmission of intergenerational trauma is the parents who adopt the dysfunctional family model. The dysfunctional family model, in which childhood traumas are intensely experienced as a "negative child rearing style" characterized by ambivalent and unsteady relationship dynamics, has a very manipulative and psychopathogenic structure.1,2,7,8 This manipulayive and psychopathogenic structure takes its roots from chronic childhood traumas and consecutive negative child-rearing styles that have been preserved to a certain extent from the past to the present, and transmitted in the intergenerational space. According to the dissoanalysis theory, in order to prevent the transmission of intergenerational trauma and transfer of intergenerational psychopathology, the positive child rearing styles should be applied widely all over the world. With their psychologically healthy and functional lives, parents can teach their children a healthy and functional family environment. As a result, the “Natural and Guiding Parenting Style” developed by Öztürk, which enables the establishment of trust-oriented emotional reciprocity between children and parents and teaches the adaptive main rules and norms at the ideal level for the psychosocial development of their children with the life experiences of the parents, is the most critical building block in the construction of mentally healthy individuals and societies.1-3,5,6

Keywords: Family psychopathology; normal family; apparently normal family; dysfunctional family models; pathological family; natural and guiding parenting style

References:

1. Öztürk, E. (2021). Disfonksiyonel Aile Modellerinden Fonksiyonel Aile Modeline: "Doğal ve Rehber Ebeveynlik Stili". Öztürk E, editör. Aile Psikopatolojisi. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. p.1-39.
2. Öztürk, E. (2022). Dysfunctional generations versus natural and guiding parenting style: Intergenerational transmission of trauma and intergenerational transfer of psychopathology as dissociogenic agents. Medicine-Science, 11(2), 886-904.
3. Öztürk, E. (2020). Travma ve Dissosiyasyon: Psikotravmatoloji Temel Kitabı. 2. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi. p.1-33.
4. Öztürk, E., & Şar, V. (2006). The “apparently normal” family: a contemporary agent of transgenerational trauma and dissociation. Journal of Trauma Practice, 4(3-4), 287-303.
5. Öztürk, E. (2022). Dissoanaliz ve Psikotoplumsal Bilinç Alyansı Kuramı: İnkar Travması ve Dissosiyatif Yansıtımlı Kimlik Geçişi. Öztürk E, editör. Psikotravmatoloji. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. s.1-40.
6. Öztürk, E. (2022). Modern Psikotravmatoloji. Öztürk E, editör. Psikotravmatoloji. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. s.41-69.
7. Öztürk E. Psikotarih, Travma ve Dissosiyasyon: Çocukluk Çağı Travmaları, Savaşlar ve Dissosiyasyonun Anamnezi. Öztürk E, editör. Psikotarih. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020b. p.1-21.
8. Öztürk, E. (2022). Trauma based alliance model therapy. Medicine-Science, 10(2), 632-650.